

Reforma monetară 1952: francaturi contrafăcute

Matei G. DINU
Toronto, Canada

Despre mărcile supratipărite cu ocazia reformei monetare din România din ianuarie 1952 s-a scris relativ puțin, iar despre piesele francate cu aceste mărci și circulate efectiv prin poștă și mai puțin. Este un domeniu fascinant care poate oferi celor interesați surpreze plăcute. Odată cu apariția supratiparelor actuale a crescut interesul și pentru supratiparele rezultate în urma reformei monetare din anul 1952. Relativ comune sunt cărțile poștale ilustrate francate cu astfel de mărci cu supratipar, aceasta poate pentru motivul că, în general, lumea îndreptățește să păstreze cărțile postale pe care le primește, arucând plicurile. Totuși, multe cărți poștale ilustrate au fost distruse atunci când s-a încercat dezlipirea mărcilor poștale de pe acestea, cândva, când moda colecționării pieselor întregi, circulate efectiv prin poștă, încă nu era încetătenită. Speculația dorință unor colecționari de a avea în colecție astfel de piese efectiv circulate, unii au găsit aceste cărți poștale cu mărci dezlipite și au scos pe piață filatelică piese cu francaturi și stampile contrafăcute. După cum se va vedea în continuare, s-au folosit cărți poștale efectiv circulate prin poștă, însă, în locul mărcilor poștale, loc inițial rămas gol, au fost aplicate mărci poștale cu supratipar, stampilate și dezlipite de pe alte trimiteri postale. Pentru un cunoșător, aceste piese sunt ușor de recunoscut, căci cei care le-au realizat, neavând cunoștințele de istorie poștală necesare, nu au avut habar ce piese efectiv fanteziste au creat.

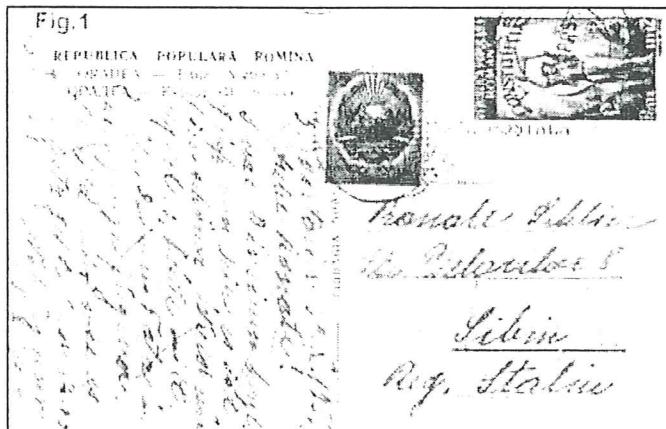
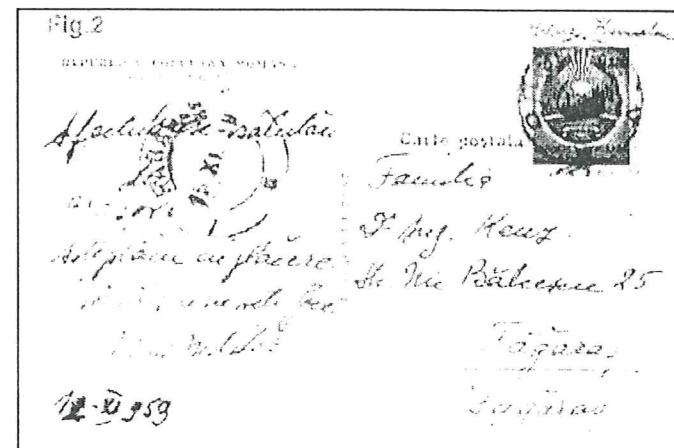

Figura 1 prezintă o carte poștală ilustrată expediată la data de 20 octombrie 1953 de la Băile-Felix la Sibiu.

La o privire mai atentă, se poate observa conturul lăsat pe spatele cărții poștale de mărcile poștale care au fost inițial aplicate și ulterior dezlipite. Falsificatorul acestei piese a aplicat în colțul din dreapta-sus o marcă poștală *Constituția RPR* cu supratipar, obliterată cu o stampilă de zi purtând data de ...11 Aprilie 1953 (6 luni înainte de trimiterea ilustratei!), care nu atinge deloc cartea poștală și chiar lasă să se vadă locul unde au fost aplicate primele mărci poștale. Cu toate că tariful postal pentru expedierea unei cărți poștale ilustrate în interiorul României în perioada 28 ianuarie 1952 - iunie 1953 a fost de 38 de bani, mărci de 50 de bani ca și aceasta se întâlnesc, relativ frecvent, pe cărți poștale ilustrate originale. Dar, unde a fost oare mintea falsificatorului atunci când a aplicat pe aceeași carte poștală și o marcă *Stema RPR* cu supratipar „55 bani”? Aceasta din urmă este obliterată cu o stampilă purtând data de 15 Martie 1952 (1 an și 7 luni înainte de expedierea ilustratei!).

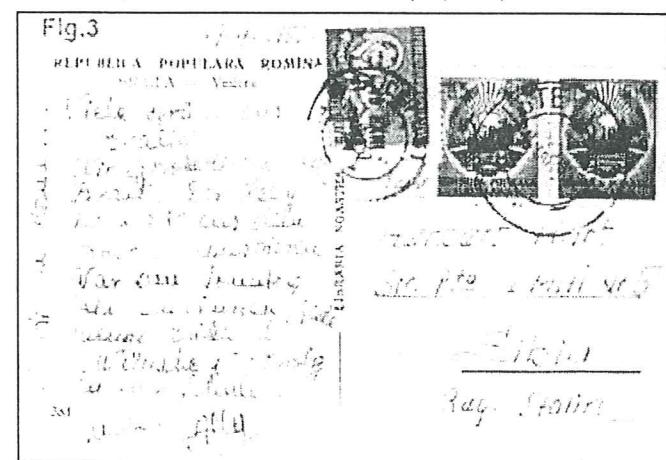
Figura 2 prezintă o carte poștală ilustrată expediată la data de 12 noiembrie 1953 din Timișu-de-Sus la Făgăraș. Să acceptăm, cumva, prezența mărcii 3 lei *Stema RPR* cu

supratipar 55 bani pe această trimitere, presupunând că la oficiul poștal de expediere nu existau, sau au fost epuizate, mărcile poștale necesare pentru aplicarea tarifului poștal corect de 38 de bani. La o privire mai atentă se poate observa, însă, că marca poștală în discuție este obliterată cu o stampilă din ...Oradea, purtând o dată ilizibilă. Mai mult decât atât, conturul

amprentei stampilei este completat cu creionul pe cartea poștală. Să mai mult decât atât, marca poștală poartă în partea de jos urma unei alte stampile care nu se continuă pe cartea poștală. O altă contrafacere grosolană.

Figura 3 prezintă o carte poștală expediată la 27 septembrie 1955 de la Brăila la Sibiu. Sub perechea orizontală de mărci 0,50 lei *Stema RPR* cu supratipar 55 bani, se pot vedea urmele unor alte mărci poștale care au fost dezlipite. Cele două mărci poștale au fost obliterate cu o stampilă de zi din Săliște, purtând data de ...14 martie 1952 (o neconcordanță de 3 ani și 6 luni între data expedierii ilustratei și data obliterării mărcilor poștale!).

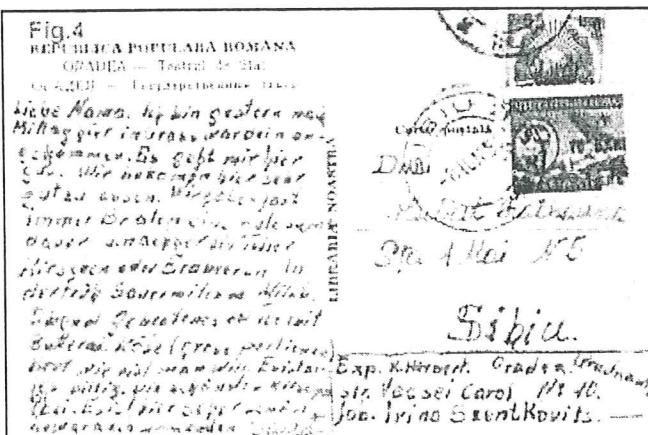
Lăsând la o parte faptul că în nici un caz cele două mărci poștale nu aveau de ce să fie obliterate la Săliște, conturul amprentei stampilei de pe cartea poștală nu este în continuarea celui de pe mărcile poștale. Presupunând că și la Brăila au lipsit mărcile poștale necesare francării corecte cu 38 bani, falsificatorul nostru nu s-a putut gândi că nimănui ar fi plătit pentru expedierea acestei ilustrate aproape de 3 ori mai mult decât necesar? Nu pot să-mi dau seama nici la ce să fi gândit atunci când a mai aplicat pe deasupra și marca *Aurel Vlaicu* cu supratipar 10 bani pe 8 lei, care a fost obliterată cu o stampilă din București purtând data de 16 martie 1952, conturul stampilei de pe marcă fiind completat cu o porțiune din conturul unei stampile aplicate în mod corect pe această

Reforma monetară 1952...

trimitere poștală atunci când a circulat efectiv prin poștă.

În final, **figura 4** prezintă o altă făcătură grosolană pe o carte poștală ilustrată expediată de la Oradea la Sibiu. Falsificatorul, din a cărui „opere” prezentăm toate aceste imagini, a avut probabil obsesia unui tarif poștal de 55 bani pentru expedierea unei cărți poștale, astfel că a aplicat și pe această piesă o marcă poștală *Stema RPR* 6 lei cu supratipar 55 bani oblitterată probabil pe o altă trimitere. Partea de jos a acestei mărci (probabil că a fost oblitterată „greu” inițial, cu două

amprente) a fost acoperită cu o marcă poștală *Aurel Vlaicu* cu supratipar 10 bani pe 8 lei, potrivită astfel încât partea de ștampilă de pe ea să fie în continuarea celei aplicate pe cartea poștală. Numai că, la o privire mai atentă, textul rezultat nu are sens deloc, citindu-se „Sibiu 51 13, iar felul în care apar ornamentele de la baza ștampilei nu se întâlnește în realitate pe nici o ștampilă folosită vreodată în România.

Atenție, deci, la făcături, nu numai mărcile poștale clasice românești au intrat în atenția falsificatorilor, ci și piesele moderne.